

Ikt. szám: NOB-40/30-2/2014.

NOB-11/2014. sz. ülés
(NOB-11/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2014. november 10-én, hétfőn, 10 óra 10 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>Határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794. szám) (Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)</i>	5
<i>Határozathozatal</i>	6
<i>Tájékoztató a szerbiai kisebbségi nemzeti tanácsi választásokról - Tájékoztató az ukrainai parlamenti választásokról</i>	6
<i>Potápi Árpád János bevezetője</i>	6
<i>Dr. Kántor Zoltán tájékoztatása</i>	7
<i>Potápi Árpád János kiegészítése</i>	10
<i>Képviselői hozzászólások</i>	12
<i>Potápi Árpád János válasza, reagálása</i>	13
<i>Egyebek</i>	17
<i>Az ülés berekesztése</i>	17

Napirendi javaslat

1. Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794. szám)
(Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Tájékoztató a szerbiai kisebbségi nemzeti tanácsi választásokról
Előadók:
Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár, Miniszterelnökség
Pirityiné Szabó Judit, főosztályvezető, Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság
Dr. Kántor Zoltán, igazgató, Nemzetpolitikai Kutatóintézet
3. Tájékoztató az ukrajnai parlamenti választásokról
Előadók:
Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár, Miniszterelnökség
Ljubka Katalin, osztályvezető, Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság
Dr. Kántor Zoltán, igazgató, Nemzetpolitikai Kutatóintézet
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Pánczél Károly** (Fidesz), a bizottság elnöke

Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bóna Zoltán (Fidesz)

Dunai Mónika (Fidesz)

Petneházy Attila (Fidesz)

Ander Balázs (Jobbik)

Szávay István (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Szászfalvi László (KDNP) Bóna Zoltánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár,
Miniszterelnökség

Dr. Kántor Zoltán igazgató, Nemzetpolitikai Kutatóintézet

Jelenlévők

Pirityiné Szabó Judit, főosztályvezető, Miniszterelnökség,
Nemzetpolitikai Államtitkárság

Ljubka Katalin, osztályvezető, Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai
Államtitkárság

Ékes Ilona korábbi fideszes országgyűlési képviselő
Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 10 perc)

Az ülés megnyitása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök minden kedves megjelentet a Nemzeti összetartozás bizottságának mai ülésén. Köszöntöm a bizottság megjelent tagjait, köszöntöm kedves vendégeinket.

Tisztelettel köszöntöm Potápi Árpád nemzetpolitikaért felelős államtitkár urat, aki utoljára itt, a bizottsági ülésünkön, mint bizottsági elnök volt jelen, és azóta ebben a hivatalos minőségében, államtitkári minőségében bizottsági ülésen még nem köszönthettük. Munkájához sok sikert és jó erőt kívánunk! Egyben örömet fejezem ki abban az ügyben, hogy a nemzetpolitika egy szinttel magasabbra lépett, hiszen nem egy helyettes államtitkárság, hanem egy államtitkárság képviseli ezt az ügyet a Miniszterelnökségen belül.

Köszöntöm dr. Kántor Zoltán urat, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatóját, Pirityiné Szabó Juditot, a Nemzetpolitikai Államtitkárság főosztályvezetőjét és Ljubka Katalint, a Nemzetpolitikai Államtitkárság osztályvezetőjét, és első ízben köszöntöm Alexov Lyubomir szerb kisebbségi szószólót a bizottsági ülésünkön.

Határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Kiss László képviselő úr előzetesen jelezte a távollétét, Bóna Zoltán képviselő úr pedig Szászfalvi László alelnök urat fogja helyettesíteni a mai bizottsági ülésen. Határozatképesek vagyunk, és a kiküldött napirendről fogunk szavazni.

Szeretném előzetesen jelezni és egyben kérni - mivel előadóink írásban jelezték, hogy szemléltetőeszközt kívánnak használni a mai bizottsági ülésen -, hogy a napirend elfogadásakor egyben döntsünk ennek a használatáról is.

Kérem a tisztelt bizottságot, hogy aki a kiküldött napirenddel egyetért, az most szavazzon! Aki igen? (*Szavazás.*) Aki nem? (*Nincs jelzés.*) Aki tartózkodott? (*Nincs jelzés.*) Köszönöm szépen.

Egyhangú szavazattal a mai napirendünket elfogadtuk.

Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/1794. szám) (Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)

Első napirendi pontunk a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat, a T/1794. számot viselő törvényjavaslatról van szó. A feladatunk az, hogy döntsünk a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a határozati házsabály 92. § (4) bekezdése alapján. Kapcsolódó bizottságként írásban kell majd bejelentenünk, hogy mely szerkezeti egységei vonatkozásában folytatunk le részletes vitát. Javaslom, hogy a törvényjavaslat egészére jelentkezzünk be, tehát az 1-75. paragrafusra és az 1-10. mellékletre. Van-e ezzel kapcsolatban észrevétel, kérdés, hozzászólás? (*Nincs jelzés.*) Amennyiben nincs, úgy kérem, hogy szavazzunk arról, hogy tulajdonképpen a költségvetés egészére jelentkezzünk be.

Határozathozatal

Aki ezzel egyetért, az, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* Aki nem? *(Nincs jelzés.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelzés.)* Köszönöm szépen.

A bizottság ezt egyhangúlag elfogadta.

Tájékoztató a szerbiai kisebbségi nemzeti tanácsi választásokról - Tájékoztató az ukrainai parlamenti választásokról

Ezzel áttérünk a 2. és 3. napirendi pontunkra. Nagy tisztelettel kérem államtitkár urat és Pirityiné Szabó Juditot, illetve Ljubka Katalint, hogy az előterjesztői asztalnál foglaljanak helyet, illetve igazgató úr, dr. Kántor Zoltán pedig a technikai eszköz igénybevételével tartja meg a beszámolóját. Tisztelettel átadom önöknek a szót. Szeretném megkérdezni, hogy ki kezdi a tájékoztatót. *(Jelzésre:)* Államtitkár úrnak adom meg a szót.

Potápi Árpád János bevezetője

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr, Alelnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt és Kedves Képviselőtársaim! Én is sok szeretettel köszöntöm a bizottságot államtitkárként. Való igaz, hogy utoljára, azt hiszem, csak bizottsági elnökként jártam ebben a teremben, de szeretnék én is a bizottság elnökségének, illetve a bizottság tagjainak jó munkát és jó egészséget kívánni ehhez a feladathoz. Örülök annak, hogy újra itt lehetek a bizottsági ülésen, bár más minőségemben, de szeretném felajánlani mind a magam, mind pedig az államtitkárság segítségét a mindennapi munkában, és szeretném kérni a bizottságot, a bizottság tagjait, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel. Készen állunk arra, hogy bármikor tudjunk segíteni, illetve a kommunikáció folyamatos legyen a bizottság, a bizottság tagsága - nyugodtan mondhatom azt, hogy - a pártok frakciói között és az államtitkárság között, mi erre készen állunk.

A mai napirendi pontról annyit, hogy valóban, az igazgató úr adna egy tájékoztatót. Ők egyébként az egyes választások után közvetlenül, hétfői nappal ezt meg szokták tenni, és meg is tették a Magyarország Házában az érintett résztvevőknek, akik szintén itt szoktak lenni, és személyesen is részt vesznek ezeken a tájékoztatókon, és mind a munkatársakat, mind pedig a témával foglalkozókat, illetve a sajtót is szoktuk erről értesíteni, és egy szélesebb körben zajlanak ezek a tájékoztatók.

A román elnökválasztási folyamat még nem zárult le, pont félidőben vagyunk, a második forduló előtt, vasárnap lesz a második forduló, ott már csak két jelölt van. Hogy ennek van-e számunkra nemzetpolitikai szempontból érintettsége, ezt nem tudom, hogy érdemes-e megvitatni, de a két magyar jelölt az elnökválasztási küzdelmet gyakorlatilag a múlt héten befejezte. Ha jól tudom, Délvidéken, Lendván még nincs meg, de a héten meglesz az új nemzeti tanácsi elnök személye; ott egy elektori, kicsit bonyolultabb választási rendszer zajlik. Tehát gyakorlatilag így akkor a Kárpát-medencében a választások folyamata le fog zajlani.

A jövő héten Diaszpóra Tanács, utána pedig MÁÉRT lesz, sok szeretettel várjuk és hívjuk a bizottság tagjait mindkét nap alkalmából. Kérem, hogyha idejük engedi, vegyenek részt mind a MÁÉRT-on, mind pedig azt megelőzően a Diaszpóra Tanács ülésén. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Igazgató úr, öné a szó.

Dr. Kántor Zoltán tájékoztatása

DR. KÁNTOR ZOLTÁN igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet): Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Tisztelt Vendégek! Köszönöm szépen a felkérést. *(Elindul a vetített számítógépes prezentáció.)*

Igen, amint államtitkár úr is mondta, minden választás után tartunk egy gyors értékelést, és legutóbb a romániai volt, azelőtt pedig a szerbiai és az ukrajnai. Röviden felvázoltam, hogy 2014-ben milyen releváns választások voltak, és mint látják, a jövő héten ez folytatódik. Most a két pirossal jelzett választásról fogok beszélni, természetesen néhány általános felvezető, bevezető gondolatot mondok még.

Miért is izgalmasak - habár ezek itt közhelynek fognak hangozni -, miért is fontosak ezek a választások? Egyrészt az etnikai pártok, a kisebbségek egyfajta társadalmi, nemzeti mobilizálást végeznek, ami egyben társadalomszervezés, találkozás a választókkal, másrészt ilyenkor zajlik az első, nyilvános vita a közösség jövőjéről, ilyenkor prezentálják a programokat, álláspontokat úgy a többségnek, mint a saját közösségnek, valamint az anyaországnak és Európa felé is egyben, és a kutatók, de a politika számára is egy jó alkalom, helyzetelemzés ez.

Az alábbi szempontok szerint ezeket emeltem ki: megvizsgálni a részvételi arányt, hogy lássuk, hogy mennyire sikerült a mobilizáció, illetve levonni következtetéseket arra vonatkozóan, hogy a magyarok milyen arányban mennek el szavazni. A másik kifejezetten az eredmények értékelése. Ezzel összefüggésben az esetleges koalíciós szerepvállalás, amit én személy szerint a legfontosabbnak tartok, hogy ez a kisebbségi közösségépítésre milyen hatást gyakorol, ugyanakkor egy felmérése annak, hogy a magyar pártok, szervezetek között milyen erőviszonyok vannak, de egyben, ne felejtjük el, hogy a külpolitikai mozgásterünket is befolyásolja az, hogy épp van-e magyar párt a koalícióban, milyen arányban vesznek részt a döntéshozatalban. És hát érdekes következtetéseket lehet levonni arra is, hogy milyenek az országos eredmények a kisebbségek által lakott regionális eredményekhez viszonyítva. Ez akár Románia, akár Ukrajna esetében is kifejezetten fontos és érdekes.

A választási részvételt befolyásoló tényezők közül kiemelném, hiszen ez is egy fontos értékelési szempont, hogy milyen a választás jellege, mekkora a tétje a magyarság számára az adott választásnak, mennyire volt sikeres a mobilizálás. Felveti azt a szokásos kérdést, hogy vajon a versenyben az együttműködés mobilizálja jobban a magyar szavazókat, és hát befolyásolja az is, hogy milyen az adott ország gazdasági, társadalmi helyzete.

Most rátérek először a Vajdaságra, a magyar nemzeti tanácsi választásokra, utána pedig az ukrajnai parlamenti választásokra.

Nagyon sok slide-dal készültem, néhányat röviden csak felvillantok, és egy kicsit többet elidőzök az általam relevánsnak tartottaknál. Először is itt van egy áttekintés, a vajdasági magyar pártok eredményei a parlamenti választásokon 1990 óta. Ezt a prezentációt természetesen itt hagyom a gépen, bárki számára hozzáférhető lesz. Itt a grafikonon látunk egy törést, egy csökkenés utáni emelkedést az utóbbi években. A 2012-es választásokkal indítottam, de erről tényleg csak röviden mondok néhány dolgot, hogy 68 ezer szavazatot kapott a Vajdasági Magyar Szövetség, és konstruktív ellenzéki szerepet tölt be.

Az önkormányzati választásoknál azt a tanulságot vontuk le, hogy a szerb pártok teret nyertek a Vajdaságban, a VMSZ a második sorban felsorolt településeken szerepelt jól, míg a Demokrata Párt a harmadik sorban jelölt településeken.

Roszbabul szerepeltek 2012-ben, mint a 2008-as választásokon. A 2014-es előrehozott választásoknál azt emelném ki, hogy a VMSZ önállóan indult, nagyon gyorsan sikerült listát állítani, a Magyar Remény Mozgalom a többi párt nemzeti közösségek listáján, a VMDK pedig az Új Demokrata Párt listáján indult.

A Szerb Haladó Párt fölényesen győzött, a VMSZ - mondjuk így - történelmi győzelmet aratott, 75 ezer szavazatot szerzett, és így hat mandátumot, államtitkári és szakértői pozíciókat tölt be, és ez talán az aktivista hálózatnak, a Magyar Nemzeti Tanács általam legalábbis sikerként értelmezett tevékenységének is köszönhető volt. Illetve a magyarországi választások közelsége is számított valamit. Itt vannak az eredmények és a fejlemények 2014 óta, hogy egyszerűsödött a belpolitikai erőter. Fontos, hogy a nacionalista pártok nem jutottak mandátumokhoz, csak a VMSZ szerzett mandátumot, és a Vajdaságban harmadik helyet érték el a szavazatok számát illetően.

Ez az a politikai kontextus, amelyben választásokra sor kerül, de röviden bemutatom még a 2010-es Magyar Nemzeti Tanács választását, az első választásokat, amikor is 55 százalékos volt a részvétel, 138 ezer fő iratkozott fel a névjegyzékre, és vált potenciális választóvá. Az eredményeket ebben a táblázatban látják, a 35 mandátumból 28-at a VMSZ szerzett meg, a Vajdasági Magyaroként Európába négy mandátum, a Kézfogás a Magyarságért egy mandátum, Magyar Liga egy mandátum, Magyar Remény Mozgalom egy mandátum. Így nézett ki 2014-ig az MNT.

A VMSZ, a VMDK, a Másként Magyarságunkért, a Magyar Liga, az Új Magyar Alternatíva és a pártokat, illetve az illető listavezetőket látják ezen a slide-on, és az eredmények az alábbiak szerint alakultak: 137 ezer fő szerepelt a választói névjegyzéken, a részvétel 40 százalékos volt és 55 ezren adták le a voksukat.

Az eredmények úgy alakultak, hogy 31 mandátumot szerzett a Magyar Összefogás, a VMDK két mandátumot, a Magyar Liga egy mandátumot, a Másként Magyarságunkért egy mandátumot. Tehát ebben az összetételben kezd el az MNT majd a működését.

Megjegyzem azt, hogy valamivel nagyobb arányban vettek részt a magyarok a magyar nemzeti tanácsi választáson, mint a többi kisebbség az adott nemzeti tanácsi választásokon. Tehát egészen röviden, tömören, dióhéjban ezt mondhatjuk a magyar nemzeti tanácsi választásokról, és áttérnék Ukrajnára.

Nem megyek bele a részletekbe, néhány slide szerepel itt az előadásom elején arról, hogy hogyan is változott az ukrán választási rendszer, hisz ez nagymértékben befolyásolja, érinti a magyar parlamenti képviselőket, annak függvényében, hogy épp milyen a választási rendszer. Elég sűrűn módosították a választási rendszert, minden egyes alkalmakkor külön politikai dilemma elé állította a magyar pártokat, hogy hogyan is induljanak a választásokon annak érdekében, hogy legyen magyar szavazat.

Néhány gondolat arról, hogy a választási rendszer hogyan hat a magyarok parlamenti képviselőire. Azt állíthatjuk, hogy a többségi és a vegyes választási rendszerben a választási körzetek kialakításakor figyelembe vették a nemzetiségi viszonyokat, lehetőség nyílt a kárpátaljai magyarság számára parlamenti jelenlétet biztosítani azáltal, hogy magyar többségű egyéni választókörzetet alakítottak ki a tömbmagyar vidéken. Viszont, amikor áttértek az arányos választási rendszerre, akkor ez az áttérés érintette a legsúlyosabban a nemzeti kisebbségeket, hiszen a 3 százalékos bekerülési küszöböt így nem tudta a kárpátaljai magyarság elérni. 2011-ben változtatták legközelebb az ukrán választási rendszert, és tulajdonképpen nem

alakult megint magyar körzet. Ez egyébként, mint önök jól tudják, az egyik kulcskérdés a kárpátaljai magyarok politikai képviselete tekintetében.

Jelenleg az a helyzet, hogy úgy jelölték ki az egyéni választókörzetek határait, hogy nem lett magyar többségű választókörzet, és 2014-ben annak ellenére, hogy Petro Porosenko és Brenzovics László megállapodott abban, hogy az önálló parlamenti képviseletet helyreállítják, ez nem történt meg. Így a tömbben élő magyar lakosságot három különböző körzetbe osztották szét, ahol mindegyikben kisebbséget alkotnak. Itt látják az arányokat, hogy az adott választási körzetekben mekkora a magyarság aránya, és látható, hogy nagyon szerencsés összejátszásra, szavazói preferencia alakulásra van szükség, hogy magyar képviselő bekerülhessen, de ennek a valószínűsége igen alacsony. Itt vannak a választási körzetek Kárpátalján. Az előbb említett 68., 69. és a 73. az, ahol jelentős számban van ott a magyarság.

2012-ben Gajdos István, az UMDSZ elnöke a Régiók Pártja listájának 74. helyéről jutott be a parlamentbe. A KMKSZ elutasította a Régiók Pártjával való együttműködést, és az egyéni érdekeltségű körzetekben indított egyéni jelöltet.

Az UMDSZ az ukrán szövetséges jelöltjeit támogatta, így a KMKSZ-nek nem sikerült képviselőt juttatni a parlamentbe. 2014-ben pedig Brenzovics László a 62. helyet kapta, azt ajánlották fel neki Petro Porosenko pártjának listáján. A KMKSZ ezt elfogadta, és így szerzett mandátumot a parlamentben.

A választásokról itt egy térkép, hogy hol is zajlottak a választások, értelemszerűen a Krímben nem, illetve a Donyeck, Luhanszk-térségben sem; ők november 2-án úgynevezett alternatív szavazást tartottak, melyet sem az ukrán állam, sem az Európai Unió nem ismer el. A választási eredményeket, ha összegezzük, akkor azt állíthatjuk, hogy viszonylag alacsony volt a választásokon való részvétel. Csak összehasonlításként - az elnökválasztáson még 60 százalékos volt ez a részvétel -, a Jacenyuk kormányfő vezette Népfront kapta a legtöbb szavazatot, majd a Petro Porosenko Blokk, következik az Önsegítés, az Ellenzéki Blokk, a Radikális Párt és Baty kiviscsina, ha jól ejtem ki. Öt százalék alatt teljesített a Szvoboda és a Kommunista Párt. Ilyenkor mindig hozzá szoktam tenni, hogy egyrészt öröm az, hogy kiesnek a radikális nacionalisták, másrészt pedig több országban azt láttuk, hogy a témáikat más nagyobb pártok veszik át a parlamentben. Itt van a BBC-nek a választás eredményét prezentáló térképe, nagyon jól látszik, hogy habár a listán a Népfront szerezte a legtöbb szavazatot, valamivel többet, mint Petro Porosenko Blokkja, ugyanakkor pedig az egyéni jelöltek tekintetében Porosenko szerzett több mandátumot.

Röviden: a listás mandátumok az alábbiak szerint oszlanak meg, az egyéni mandátumok pedig eszerint, és most mutatom az összesített táblázatot, habár mára ígérik a végleges eredményeket; minimális változás elképzelhető. Tehát a legtöbb mandátumot a Petro Porosenko Blokk szerezte, majd jön a Népfront, az Önsegítés, az Ellenzéki Blokk és a Radikális Párt. Látjuk, hogy nagyon sok párt van a parlamentben, és igen jelentős a független képviselők száma, 96, ami azt jelenti - itt van ilyen formában is a parlament várható összetétele -, hogy a kormányalakításnál nehéz koalíciós tárgyalások elé néznek. Tehát valószínűleg a két győztes párt lesz a kormánykoalíció fő ereje, és az a hipotézisünk, hogy instabil kormánytöbbség várható, és a stabilitásban nagy szerephez jutnak a független képviselők. Nagyon fontos az alkotmánymódosítás, alkotmányozás, a jelentős törvények átvitele akár a regionális átalakításról, ehhez pedig stabil többség szükséges. Tulajdonképpen ezeket a dolgokat akartam mondani.

Itt van még egy slide az elnökválasztásról, itt pedig az orosz, mint anyanyelv, de önök ezeket jól ismerik, jócskán a politikai, társadalmi, nyelvi törésvonal

befolyásolja az ukrainai választások kimenetelét. Azt is látjuk, hogy egy instabil pártrendszerrel van szó. Itt csak felvillantom egy pillanat erejéig a 2012-es választásokat is, amelyeket a Régiók Pártja - világoskékkel - nyert, egész másként alakult át.

Amint ezt államtitkár úr is mondta, minden választás után gyorsan, másnap, egy rendezvény keretében elemezzük ki ezeket a választásokat. A jövő hétre is tervezzük a felvidéki önkormányzati választások kielemezését, majd születik egy gyors elemzés néhány nap múlva az MKP-jellemzésekre - ez a honlapunkon megtalálható -, illetve, amikor már több adatunk van, jobban látjuk a trendeket, egy-két hónapra rá a kisebbségkutatásról és minden egyes választásról születik egy elemzés; a honlapunkon az összes ilyen megtalálható. Illetve szoktunk szervezni összegző konferenciákat az etnikai pártokról, ahol egy kicsit mélyebb trendeket igyekszünk elemezni. Most decemberre is szervezünk egy ilyen, melynek az egyik központi kérdése épp a nem szavazók, illetve az átszavazók kérdése lesz, hisz nemzetpolitikai szempontból ezt igen fontosnak tartjuk, illetve időnként egy-egy nemzetközi konferencián, nyugati meghívottakkal az etnikai pártok, az autonómia témaköréről beszélünk.

Nagyon szépen köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, igazgató úr. Miután igazgató úr itt a prezentációjában mind a két választásról szólt, tehát a szerbiai kisebbségi nemzeti tanácsi választásokról, illetve az ukrán parlamenti választásokról, én szeretném azt javasolni a bizottságnak - ugyan ez 2-3. napirendi pontként került elfogadásra -, hogy összevontan tárgyaljuk a két tájékoztatót.

Kérdezem államtitkár urat, illetve főosztályvezető asszonyt vagy osztályvezető asszonyt, hogy kívánják-e az elhangzottakat kiegészíteni. *(Jelzésre:)* Államtitkár úr!

Potápi Árpád János kiegészítése

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak nagyon röviden szeretném kiegészíteni a tájékoztatókat. Valóban, a mi kérésünk volt az, hogy egymás után szerepeljen a kettő, ez technikai jellegű volt, hiszen a prezentáció is egymás után következett, illetve igazgató úr előadásában hallhatták ezt. Igazgató urat egyébként régebről is ismerhetik, hiszen az előző ciklusban is többször kértünk tőle hasonló tájékoztatókat, és úgy gondoltuk, hogy a választások után egy gyors helyzetértékelésre mindenféleképpen szükség van, és örülünk annak, hogy a bizottság ilyen gyorsan a napirendjére tűzte ezt a pontot.

Annnyival egészíteném ki a bevezetőmet, hogy kértem, hogy a szlovákiai önkormányzati választásokat követően - amelyre ezen a héten kerül sor, november 15-én, szombaton -, nyilván számunkra nagyon fontos az, hogy azokat a pozíciókat, amelyeket eddig is sikerült megszerezni a Felvidék sávjában, azt ezentúl is bírjuk.

Rövid kiegészítés: a két terület, a két ország teljesen más jellegzetességet mutat. Tudjuk azt, hogy Ukrajnában milyen belpolitikai és külpolitikai nehézségek vannak, Európa, illetve a világ egyik válsággóca jelen pillanatban, illetve Ukrajnáról azt is tudjuk, hogy amióta létrejött Ukrajna, azóta az államhatalom erőssége megkérdőjelezhető volt. Voltak olyan ciklusok, amikor úgy tűnt, hogy megerősödik Ukrajna, aztán a gyengeség jelei mutatkoztak. Mindvégig a hatalmi vákuum, illetve a különböző politikai pártoknak az ereje egyben a nemzetiségi helyzetre is rámutatott. Az utolsó néhány képben lehetett látni azt, hogy az orosz befolyás hol erősebb, illetve a Régiók Pártja hol volt erősebb az elmúlt időszakban. Egyértelműen kijött az, hogy a keleti, déli megyékben ez mindig is erősebben volt jelen, hiszen alapvetően ezek az

orosz többségű területek, és a konfliktus is per pillanat inkább ezekre a területekre szorítkozik.

A magyar politikai pártoknak, kiemelten a KMKSZ-nek nem sikerült elérnie azt, hogy egy olyan választókerület jöjjön létre, ahol egyáltalán magyar jelöltként van esély indulni. Ez nemcsak a KMKSZ-nek volt a követelése az elmúlt időszakban, hanem a magyar kormánynak, illetve Magyarországnak. Mi a magunk részéről is egyrészt a Nemzeti összetartozás bizottsága részéről többször megfogalmaztuk ezt, elnökként én is, és a politikai pártok is megtették Magyarországon és a Nemzetpolitikai Államtitkárság is megtette ezt. Aztán megszületett a Porosenko elnök úrral kötött megegyezés, ennek ellenére nem sikerült létrehozni ezt a választókerületet. Ennek ellenére a 62. helyet kapta meg Brenzovics László és a 62. helynek köszönhetően került be az ukrán verhovna radába.

A vajdasági helyzet, illetve a szerbiai választásokról. Igazgató úr is megemlítette azt, hogy húsz nemzeti tanács van ma Szerbiában. Ezek közül többnél nem tudom pontosan, hogy milyen nemzetiséget takarhat az a nemzeti tanács, illetve a működése. Kettőt kiemelnék, talán szószóló úr tud ebben segíteni. Van egy ilyen, hogy Askalli, és van egy ilyen, hogy Egyiptomi Nemzeti Tanács. A másik 18-ban is szerintem vannak átfedések, tehát én nem mondom azt, hogy esetlegesen etnobiznisz jelensége lehet tőlünk délre, viszont úgy gondolom, hogy némely nemzetiségnél, illetve tanácsnál átfedések lehetnek. A húsz nemzeti tanács közül 17-ben közvetlen választás van, ilyen a magyar, és háromban pedig elektori van, ott a horvátra figyeltem fel, hogy például a horvátoknál is elektori választás van.

Valóban a magyar nemzetiség vett részt a legnagyobb arányban a nemzeti tanácsai választásokon. Ez egy kicsit alulmúlta a négy évvel ezelőtti, de úgy gondolom, hogy mondhatjuk azt, hogy nagyjából azonos számú szavazó ment el nemzeti tanácsai választások alkalmával. Nyilván ez köszönhető annak, hogy az ottani politikai pártok, illetve listák is aktivizálták a szavazópolgárait. A Magyar Összefogásnak az eredményei jobbak lettek, mint az előző választások alkalmával. Ott ízben volt az első 14-ben, most pedig a második. A 77,21-os eredményt tudták javítani 84,9-re. És ez azt jelenti, hogy az eddigi 28 mandátumukat növelték 31 mandátumra. Nyugodtan kijelenthetjük azt, hogy a Magyar Összefogás döntő többségében meghatározza majd a Magyar Nemzeti Tanács működését, illetve a Magyar Összefogás mögött egyértelműen a VMSZ mint párt jelenik meg, az adja a fő erejét ennek a konstellációnak. Az elnökjelölt pedig Hajnal Jenő, az előző elnök Korhecz Tamás volt, aki - úgy tudom, hogy - nincs is rajta a listán, nem is szerepelt a listán. A választásokat követően 30 napon belül kell megválasztani az új elnököt. Ez november 30-a, tehát ebben a hónapban gyakorlatilag a Magyar Nemzeti Tanácsnak megszületik az új elnöke. Ennyivel szerettem volna kiegészíteni, köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem főosztályvezető asszonyt vagy osztályvezető asszonyt. *(Nem kérnek szót.)* Most nem. Esetleg majd a kérdésekre, véleményekre reagálnak. Köszönöm szépen akkor előadóinknak, meghívott vendégeinknek, államtitkár úrnak. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy van-e az elhangzottakkal kapcsolatban kérdésük, véleményük. Szávay István képviselő úrnak adom meg a szót.

Képviselői hozzászólások

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm én is minden vendégünket. Köszönöm szépen először is igazgató úrnak a megszokott alaposágú és színvonalú elemzését, további jó munkát kívánok az intézetüknek. Hadd mondjam el, nagyon örülök annak, hogy megmaradtak, és nem olvasztották be önöket a Szász Jenő-féle pénznyelő kamuintézetbe. Ugye voltak ezzel kapcsolatban hírek, úgyhogy további jó munkát kívánok mindnyájuknak.

Még itt az elejére hadd reagáljak gyorsan, hogy államtitkárság a helyettes államtitkárság helyett, ezt természetesen mi magunk is üdvözljük. Kicsit furcsa volt, de jó volt hallgatni, amit Potápi államtitkár úr elmondott azzal kapcsolatban, hogy bizonyos szempontból mennyire szeretné új szemlélet vagy megközelítés szerint végezni a munkáját. Mi a magunk részéről ehhez, azt hiszem, hogy türelmet tanúsítottunk az elmúlt fél évben. De most már nagyon kíváncsian várjuk, hogy valóban konstruktív, illetve valóban nemzeti fordulatot fog-e venni az, az általunk az elmúlt ciklusban meglehetősen sokat kritizált munka, ami a nemzetpolitikai államtitkárságon folyt, vagy sokszor leginkább nem folyt.

A két konkrét előadás kapcsán, ugye azért van hasonlóság a két régió között, többek között leginkább az, hogy mind a kettő az Európai Unióba törekszik. Nekem az lenne az első kérdésem - és most kicsit túllépve a választásokon, hiszen mind a két ügyben, azt hiszem, a két magyar nemzeti közösség helyzetéről is kell hogy most beszéljünk értelemszerűen -, hogy államtitkár úr mit gondol azzal kapcsolatban, vagy várható-e bármi elmozdulás a kormány azon politikája szempontjából, amely sem a szerb, sem az ukrán uniós csatlakozás kapcsán nem hajlandó semmilyen, az ott élő magyar közösség szempontjából fontos feltételt szabni ezen országok csatlakozásának a támogatásához. Ez így lesz-e a továbbiakban? Ezt szeretném először is kérdezni.

Nagy örömmel láttuk, és régóta hiányzó lépés volt, hogy a szerb kormány végre meghozta a három Sajkás-falu kollektív bűnösségét eltörlő határozatát. Erről nagyon sokat beszélünk mi magunk is itt, a bizottság ülésén, és kérdeztük, és sürgettük az illetékeseket erre. Ezt mindenképpen egy komoly lépésnek érezzük mi magunk is. Ezt a folyamatot persze tovább kell vinni, de az a konkrét bocsánatkérés, amit Áder János elnök úr a szerb parlamentben megtett az újvidéki hideg napokért, ez a bocsánatkérés a szerb fél részéről egyelőre még nem hangzott el. Ezzel kapcsolatban mit tudunk? Várható-e, hogy valamikor ez is meg fog történni?

Amit szeretnék megkérdezni még viszonylag egyértelműen, államtitkár úr, hogy fontosnak tartja-e ön azt, hogy következetes legyen a magyar kül- és nemzetpolitika. Ezekben a kérdésekben szeretném előrebocsátani, hogy nem állást kívánok foglalni, pusztán tényeket szeretnék ismertetni. Ugye megkerülhetetlen a kérdés, és a magyar kormány az elmúlt 2-3 évben még semmilyen épkezláb magyarázatot nem volt képes magából kiizzadni azzal kapcsolatban, hogy hogy fogja kezelni Gajdos István-Brenzovics László helyzetének a megítélése közti különbséget. Ugye Gajdos Istvánt önök, a kormány nem tartotta magyar képviselőnek, nem hívta meg a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumára, mondván, hogy ukrán párt színeiben szerzett listát, mint ahogy ezekre a fórumokra nem kapnak meghívót például a Most-Híd politikusai vagy például a szerb pártok, erről is volt ma szó, magyar politikusai. Sőt Semjén miniszterelnök-helyettes úr mind a MÁÉRT-en, mind a bizottság ülésén hosszan-hosszan ecsetelgette nekünk annak idején konkrét példákkal, hogy többségi pártban miért nem lehet magyar érdeket képviselni.

Úgyhogy erre lennék kíváncsi, hogy államtitkár úr erről mit gondol, Brenzovics László magyar képviselő-e, ha az, akkor Gajdos miért nem volt az, illetve ugyanez a kérdés fordítva is feltehető, de egész konkrétan azt szerettem volna megkérdezni, hogy Brenzovics László akkor meghívót fog-e kapni a magyar nemzetpolitikai fórumokra mint képviselő, így a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumára. És amennyiben igen, akkor hogy fogják kezelni azt a helyzetet, amit mondtam az imént, hogy ugye minden környező országban gyakorlatilag a többségi pártoknak vannak magyar képviselői. Még egyszer hangsúlyozom, nem állást kívánok foglalni ebben a kérdésben, nem feltétlen azt mondom, hogy mi ezt tartanánk jónak és helyesnek, pusztán azért van egy kiáltó ellentmondás, amit talán fel kellene oldani.

Általánosságban, mivel a választások miatt olyan nagyon a munka önöknek sem tudott elkezdődni, mind a magyar választások, mind a környező országokban lévő választások miatt, azért hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy egy olyan általános kérdést feltehessek államtitkár úrnak, hogy mondjuk, a következő hetekben-hónapokban milyen nemzetpolitikai kérdéseket tart a legfontosabbnak bármelyik más magyar közösség viszonylatában, milyen terveik vannak, milyen lépéseket kíván megtenni, egyáltalán ezt a munkát hogyan kívánja folytatni. Ha ez belefér, elnök úr, ebbe a keretbe, hogy most egy picit a konkrét napirendtől azért elvonatkoztassunk. De hogyha államtitkár urat mégis először köszöntöttük nálunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más kérdés vagy vélemény a bizottság részéről? *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor államtitkár urat kérem, hogy a felmerült kérdésekre válaszoljon, a véleményre reagáljon. Államtitkár úr!

Potápi Árpád János válasza, reagálása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen, és köszönöm szépen Szávay képviselő úr kérdéseit. Az első kérdése arra vonatkozott, hogy a két ország abban hasonlít - biztos sok mindenben hasonlít egyébként, számos hasonlóságot lehet a történelmi, kulturális, vallási, szlávság és a többi kapcsán találni -, de abban is valóban hasonló országokról van szó, hogy mind a kettő az Unió kívüli ország, és a mind a kettő évekkel ezelőtt már megkezdte a csatlakozási folyamatot. Ez többé-kevésbé halad, nem halad, és ennek különböző stációit járják végig ezek az országok, de Unióba törekvő országokról beszélhetünk, és mint ilyeneknél a magyar politikának, külpolitikának, egyáltalán Magyarországnak lehetősége van bizonyos feltételeket szabni a csatlakozáshoz; én azt gondolom, hogy ezzel egyetérthetünk. Nyilván ezt hangsúlyozhatjuk sokszor, illetve úgy is lehet a folyamatot végigcsinálni, hogyha ezeket a dolgokat nem mindig hangsúlyozzuk, viszont ezeket az országokat próbáljuk rávenni, hogy a mi elvárásainknak is, jogos elvárásainknak is feleljenek meg.

Azt gondolom, hogy ebből a szempontból mindkét ország azért lépett előre. A szerb-magyar történelmi megbékélés folyamata az, amelyik felgyorsult az elmúlt időszakban, ezt a két ország közötti diplomáciai aktivitás is mutatja. A két kormányfő folyamatos egyeztetése például, amit említhetnék, illetve köztársasági elnök úr látogatása például Csúrogon, és fontos lépés volt november 2-án Vučić miniszterelnöknek a látogatása Szabadkán, illetve a „Vergődő madár” szobornál tett gesztusa, illetve beszéde, amely valóban nem tartalmazta a bocsánatkérést, tehát szóban ez nem hangzott el, viszont a jelenléte óriási előrelépés az eddigiekhez képest. Azzal viszont egyetérték én is, mivelhogy nem mondta ki, szóban ez nem hangzott el,

lehet, hogy nekünk magunknak is kellene alkalmat teremtenünk arra, hogy akár a magyar Országgyűlésben ezt esetlegesen meg tudja tenni.

A három falu esetében - Mozsor, Csúrog, illetve Zsablyánál - '45 elején születtek a katonai közigazgatás községi határozatai, amelyeket a kormányhatározat törölt el. November 2-án jelentette ki ezt a miniszterelnök Szabadkán, és november 5-én jelent meg ez a kormányhatározat írásban - a kollektív bűnösséget mondták ott ki - , s itt a kormányhatározatban nem az szerepel, hogy mindenki alanyi jogon megkapja ezt, hanem egy gyorsított eljárásban mindenkinek egyénileg kell ezt kérelmezni, ők viszont ezt nagyon gyorsan megteszik. Ez egy óriási előrelépés az eddigiekhez képest. Úgy gondolom, hogy ez a folyamat a következő időszakban, években is fog folytatódni. A környező országok tekintetében talán ez a két ország, vagy ez a két nép tett a legtöbbet az előrelépés területén, illetve a közeledés területén az elmúlt időszakban. Nagyon remélem azt, hogy ez a továbbiakban is folytatódni fog. Ebben egyébként nagyon sokat segített a Magyar Nemzeti Tanács az előző négy évben, és a következő négy évben is ez az egyik feladata ez a Nemzeti Tanácsnak, de ugyanígy mondhatnám a magyarországi parlamenti jelenlétet, illetve szószóló úr leendő munkáját, hiszen szerintem ez is jelentős előrelépés az eddigiekhez képest.

Az ukrán helyzet, illetve KMKSZ, UMDSZ, Brenzovics László, Gajdos István és a többi: Gajdos István politikai pályafutását mindenki ismeri, illetve láthattuk, zárt ülésen is tárgyaltuk az UMDSZ szerepét, illetve Gajdos úr politizálását éppen ebben a teremben. Én a zárt ülés vitájára nem szívesen térnék most ki, viszont úgy gondolom, hogy minőségében és a megítélésben is óriási eltérés van a két politikus között. Gajdos úr - hogy is mondjam - egyik utolsó politikai ténykedése a Majdanon történt meg, ahol gyakorlatilag mondhatom azt nyugodtan, hogy ellenünk beszélt, és olyanokat jelentett ki, ami messze nem volt igaz.

Brenzovics László valóban a Porosenko-féle párt 62. helyét kapta meg, és valóban nem sikerült sem a KMKSZ-nek, sem pedig nekünk közös erővel, sőt nyugodtan mondhatom azt, Porosenko elnök úrnak sem elérni azt, hogy egy olyan körzet jöhessen létre, ahol egyáltalán magyar jelöltnek van esélye megmérgettni magát, de talán ez nem egy végleges állapot. A KMKSZ nem tett le erről a politikai követelésről, és a magyar kormány továbbra is képviseli ezt a célt. Gyakorlatilag lehetetlen volt elérni ezt a célt, hiszen a verhovna radában azok a képviselők ültek, akiket még az előző érában választottak meg, és hiába jött Porosenko, hiába jött az új elképzelésekkel, ez nem tudott átmenni a törvényhozáson és az intézményrendszeren sem. Nagyon reméljük, hogy a következő időszakban lesz erre mód és lehetőség.

A mostani ciklus Ukrajnában egy átmeneti időszak lesz, ahol felértékelődik a parlamenti képviselők szerepe, és így a magyar képviselő szerepe is. Én ezt egy kompromisszumnak fogom fel, amely így létrejött, és örülünk annak, hogy ha máshogy nem is, de a KMKSZ elnökének így sikerült az ukrán törvényhozásba bekerülnie.

A KMKF-ben hogy mi lesz a helyzet, ez egy jó kérdés. A KMKF elnöke az Országgyűlés elnöke kvázi, így nem a kormány hatáskörébe tartozik ez a fórum. Megmondom őszintén, hogy én még az elnök úrral nem egyeztettem erről a kérdéstről, és nem tudok határozott választ tenni erre. Ha analóg módon járunk el, ahogy Gajdos nem jöhetett, gondolom - ez nem egy óriási logikai lépés a sakkban sem -, hogy akkor Brenzovics László sem kerülhet így be, de nem tudom, hogy mi lesz erre a megoldás, esetlegesen történik-e alapszabály-módosítás. Ez tágabb körben is felvet kérdéseket, mert mint ahogyan a Most-Híd Párt sem magyar párt, hanem egy szlovákiai politikai párt, amelynek a munkájában magyar politikusok is részt vesznek, törvényhozási és egyéb más helyekkel bírnak, de nem etnikai pártként határozzák meg magukat, s

ezért nem szerepelnek itt, ezen a fórumon. Ezt végig kell gondolni, megmondom őszintén, hogy erre így nem tudok választ adni.

Az általános elképzelésekről. Gyakorlatilag politikai szempontból vagy nemzetpolitikai szempontból egy előkészítő munka zajlik a következő évre, illetve ezt az évet kell lezárunk. A futó programokat kell lezárunk, illetve továbbvinnünk. A jövő héten két fontos eseményre kerül sor, a Diaszpóra Tanácsra és a MÁÉRT-ra. Mindkettő szervezésében az államtitkárság munkatársai részt vesznek, és nagy erőinket vonják el. A Magyarország Házában nyitottunk meg nemrégiben egy állandó kiállítást, ahová a bizottság tagjait, ha jól tudom, meghívtuk. Akik el tudtak jönni, annak örülök, akik nem, kérem őket, hogy jöjjenek el. Elnök úrral már beszélünk arról, hogy a közeljövőben valamikor egy kihelyezett bizottsági ülés keretében mutatnánk be az államtitkárság, illetve a hozzánk kötődő háttérintézményeknek a működését, és akkor lenne mód és lehetőség arra, hogy ezt a kiállítást megtekintsék önök is. Méltán lehetünk büszkék erre a kiállításra.

Úgy gondolom, hogy a nemzetpolitikának abból a szempontból kell valamennyire alakulnia, hogy eddig a szimbolikus jelentőségű törvényeket, határozatokat az előző ciklusban meghoztuk. Ezek működésbe léptek, úgy gondolom, hogy sikertörténetről beszélhetünk, ha nemzetpolitikáról beszélünk, az előző négy évre vonatkozólag, viszont elmozdulásokat vagy korrekciókat szerintem szükséges megtenni. Több kérdés van. Ezeket egyébként mi mind végigbeszéltük az előző ciklusban, de akik esetleg nem voltak akkor képviselők, az ő számukra szeretném elmondani: ilyen az oktatási-nevelési támogatásnak az újragondolása. Ez nem azt jelenti, hogy meg kell ezt szüntetni, hanem meg kell tartani, de esetlegesen meg kell nézni azt, hogy hogyan lehetne ezt átalakítani oly módon, hogy valóban oda érkezen meg, ahová azt a magyar kormány, illetve a magyar Országgyűlés tagjai szeretnék. Időtálló-e az, hogy úgy adjunk szinte normatív módon, ahogy azt 2002-ben megtettük. Történelmi szerepe van ennek a támogatásnak, viszont azóta eltelt 12-13 év, és át kell ezt tekinteni.

A BGA-n belül mindenféleképpen kell egy törvénymódosítás, amely technikai jellegű elsősorban, hiszen ott helyettes államtitkár szerepel még, és azóta az államtitkárságot államtitkár vezeti. Ilyen szempontból ezt mindenképpen meg kell tenni. Tematikus évek voltak eddig, '12 az ovisok éve, '13 a kisiskolások éve, '14 a felsősök éve, a következő év, ha a MÁÉRT is rábólint, akkor a szakképzés-szakoktatás éve lesz. Azt nem tudom, hogy a szakoktatás bekerül-e ebbe, lehet, hogy csak a szakképzés lesz benne, de a szakoktatást mindenféleképpen bele vesszük. Magyarországon is egy fontos folyamat az, hogy a szakképzést megerősítsük. Ehhez kapcsolódóan, de ettől függetlenül is ez egy fontos kérdés, és akkor itt jutunk el oda, hogy a nemzetpolitikának valamilyen módon a gazdaságban - vagy legalábbis a retorikában - is helyen kell lennie vagy benne kell lennie, hiszen a szülőföldön való boldogulást elsősorban az eredményezheti, ha az emberek meg tudnak élni ezekben a régiókban, és csak úgy tudnak megélni, ha van munkájuk. Olyan munkájuk van, hogy a családjukat el tudják tartani, a gyermekeiket tudják taníttatni. Ehhez kell magyar óvoda, magyar iskola, magyar szakképzés, gimnázium, felsőfokú képzés. Ha, mondjuk, a felsőfok nincsen jelen vagy a közelben nincsen, akkor nyilván magyarországi intézmények is lehetségesek, amelyek ezt átvehetik, de a többinek, mindnek meg kell lenni ott, ahol magyarok élnek, és a magyar vállalkozásokat, kis- és

nagyvállalkozásokat is meg kell erősíteni ahhoz, hogy magyar embereket tudjanak foglalkoztatni.

És hát a demográfiai helyzetről nem beszéltünk. Ezen pedig, úgy gondolom, hogy minden politikai erőnek, egyháznak, civil szervezeteknek ténykednie kell annak érdekében, hogy mind Magyarországon, mind pedig a határon túl ezeket a tendenciákat meg tudjuk állítani, illetve esetlegesen a visszájára tudjuk fordítani.

Nem beszéltem a KCSP-ről, tehát a Kőrösi Csoma Sándor-programról. Nagyjából lezárult az ezéves program, mindenhol nagy többségében már visszajöttek a fiatalok. Egy-két helyen talán még ott vannak. Nyugodtan mondhatjuk azt, összességében, hogy jó programot indított el a magyar kormány az előző évben. Összesen most már 147 fiatal, azt nem mondom, hogy fiatal, mert lehet, hogy voltak olyanok, akik kétszer is benne voltak, ezt így nem tudom, de mindenesetre most az idén százan mehettek ki, tavaly pedig 47-en, főleg a diaszpórához segíteni a magyar szervezeteknek és a magyar közösségeknek a munkáját. Ezt a programot tovább kell vinni, viszont itt is kell azon gondolkodni, hogy a programot hogyan tudjuk hatékonyabbá tenni. Gyakorlatilag a következő néhány hétnek ezek a fontosabb teendői. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Csak nagyon röviden, háromszor egy mondatot. A Bethlen Gábor Alap kapcsán bármilyen változtatást tervez államtitkár úr, az szerintem csak előnyére válhat a szervezetnek, úgyhogy ehhez sok sikert kívánok. Akik az elmúlt ciklusban itt képviselők voltak, vagy esetleg itt a kedves szakértők, akik az utóbbi négy évben követték a munkánkat, azoknak, szerintem a könyökén jött ki, hogy körülbelül havonta kétszer vagy két havonta egyszer legalább előhozta az oktatás-nevelési támogatások ügyét, amit kifejezetten szeretnék üdvözölni, államtitkár úr, hogy végre hajlandóak ehhez hozzájárulni, és ezt a kérdést végiggondolni. Szerintem nagyon fontos és helyes. Arra azért szeretném illő tisztelettel önt inteni, hogy akkor ezt tényleg jól előkészítetten és mindenkivel leegyeztetve tegyék. Ez nem az a történet, amit erőből és kétharmaddal kell átnyomni, azt hiszem, nagyon örülnék, ha akár itt a bizottságon belül köztünk is erről egyetértés lenne, de ami ennél sokkal fontosabb, hogy az érintett szervezetek, pedagógus szövetségek, szülői szövetségek valószínűleg egymást sok szempontból keresztező véleményét kell majd vagy szerintem lenne helyes valahogy közös nevezőre hozni. Úgyhogy ezt mindenképpen örömmel venném, ha ez ügyben tényleg akkor valami gondolkodás elkezdődne. Erről mi itt, a bizottsági ülésen is beszéltünk, hogy valamiféle proaktív módon - én javasoltam a féléves munkatervünkhöz, amit volt szíves elnök úr befogadni, hogy itt a bizottság - elkezdene ezen az ügyön gondolkodni. De akkor úgy gondolom, hogy erre talán ebben a formában nem is biztos, hogy szükség lesz, ha az államtitkárság ezt az együttgondolkodást ebben a témában végre el fogja kezdeni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság többi tagját, hogy kívánnak-e kérdést feltenni, véleményt nyilvánítani. *(Nincs jelentkező.)* Kérdezem államtitkár urat, hogy kíván-e még egyszer erre reagálni. Köszönöm, nem. Akkor nagyon szépen köszönöm államtitkár úrnak a jelenlétét, a tájékoztatóját, fősztályvezető asszonynak,

osztályvezető asszonynak és nem különben Kántor igazgató úrnak a valóban precíz, pontos beszámolóját. Köszönöm szépen. Ezzel a második, harmadik napirendi pontunkat, amelyeket összevontan tárgyaltunk, lezárom.

Egyebek

Áttérünk az egyebek napirendi pontra. Engedjék meg nekem, hogy az egyebekben egy rövid tájékoztatást adjak arról, hogy következő ülésünk várhatóan a jövő héten, 17-én hétfőn ugyanígy 10 órakor lesz. Vélhetően a bizottsági ülésünk nagy része zárt ülésben, hiszen három nagykövetjelöltet fogunk meghallgatni. A nagykövetjelölti koncepciók mától megtekinthetők a bizottság titkárságán. Kérdezem a bizottságot, hogy egyebekben van-e valami más észrevétel. *(Nincs jelzés.)*

Az ülés berekesztése

Ha nincs, akkor nagyon szépen köszönöm a mai munkájukat, a bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen a megtisztelő jelenlétüket és munkájukat. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 11 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Lajtai Szilvia